

Ara fa quaranta-sis anys

Fa quaranta-sis anys, el 7 de novembre del 1931, pocs mesos després de proclamada la Segona República Espanyola i en ple esforç per a convertir una Generalitat amb molt poc contingut en una autonomia que meresqués aquest nom, va ésser fundada Unió Democràtica de Catalunya. Volia ésser un partit catalanista integral i democràtic d'inspiració cristiana, i al llarg d'aquests quaranta-sis anys, que han estat difícils i sovint dramàtics, s'ha mantingut fidel a aquests ideals.

Van integrar aquesta agrupació en el moment fundacional o en els seus primers mesos, al costat de gent que no havien estat mai enquadrats en cap organització política, homes procedents del tradicionalisme que durant la Dictadura de Primo de Rivera havien evolucionat vers posicions plenament democràtiques i catalanistes i que, en veure prohibida per llurs dirigents tota participació en la campanya per l'Estatut, van veure's obligats a deixar aquell partit; i també un nombre considerable d'afiliats a Acció Catalana que, en derivar aquesta organització vers actituds incompatibles amb el respecte a la consciència religiosa, van haver de separar-s'en. El nou partit obeïa, doncs, no a despit, a oportunisme, o a ambició de poder, sinó a imperatius de consciència catalana, democràtica i espiritual.

CARRASCO I FORMIGUERA I PAU RAMEVA

En aquelles circumstàncies d'apassionada polarització i amb una llei electoral que obligava a la formació de grans blocs amb una ideologia primària i maniquea, Unió Democràtica no podia ésser més que un partit testimoni que esperés el seu moment per a convertir-se en un partit de govern. Però ho va ésser en una forma que va transcendir notablement del cenacle i del grup d'estudi, gràcies sobretot al fet d'haver disposat d'una representació, no per unipersonal menys valuosa, a les Corts Constituents i al Parlament Català: Manuel Carrasco i Formiguera, i Pau Rameva. El primer va lluitar incansablement a favor dels drets de Catalunya i de la consciència religiosa durant la discussió de la Constitució, l'Estatut i la llei de Confessions i Congregacions religioses; el segon va fer tot el possible i l'impossible perquè regnés a Catalunya, a través de l'obra del seu Parlament, la concòrdia, la dignitat i la justícia, essent especialment remarcable la seva tasca parlamentària durant la discussió de la llei de Contractes de Conreu.

El contingut doctrinal del partit arrenca de la Declaració de Principis, feta pública en el moment fundacional, que va ésser objecte d'amples i minuciosos desenvolupaments en els successius Congressos Ordinaris, celebrats l'octubre del 1935 a Barcelona, i el gener de l'any següent també a Barcelona. Entre aquests desenvolupaments destaquen els relatius a temes socials, deguts a Josep Cirera i

Soler, i els que es refereixen a la restauració de la personalitat de Catalunya, en els quals hom es va anticipar a l'actual concepció del que són els Països Catalans.

Conseqüent amb aquestes pronunciaments doctrinals, Unió Democràtica va mantenir aviat relació amb els partits del País Valencià i de les Illes que tenien els seus mateixos ideals i igualment ho ha fet després de la guerra del 1936-1939, tant en la clandestinitat, com en l'època de normalització de la vida pública que l'ha succeïda; i en el camp social va afavorir la creació el 1934 de la Unió de Treballadors Cristians de Catalunya, i el 1957 de la Solidaritat d'Obrers Cristians de Catalunya.

L'inici de la guerra civil va plantejar al partit un terrible dilema, perquè havia d'estar en contra dels que volien destruir la democràcia i les nostres institucions autonòmiques, però no podia estar al costat dels qui no sabien o no volien mantenir el gaudi normal de les llibertats ciutadanes i de consciència, ni el mínim d'ordre necessari per a la permanència de qualsevol situació política digna. Per això hom es va haver de decidir per estar al costat de les nostres institucions, però en l'oposició als governs que les regien. Això no va resultar fàcil i ens va portar a sofrir persecució per les dues bandes, perquè mentre a Catalunya eren assassinats molts dels nostres afiliats, i entre ells els dirigents Rafael Morató i Senesteva, i Francesc de P. Badia i Jobella, a Burgos era afusellat, el 9 d'abril del 1938, Manuel Carrasco i Formiguera, que havia estat pres el 6 de març de 1937 mentre navegava en direcció a Bilbao pel golf de Biscaia.

L'acció de protecció a la gent injustament perseguida, l'organització dels serveis religiosos sota les inspiracions i amb l'ajut del Cardenal Vidal i Barraquer, i l'actuació per al restabliment de relacions diplomàtiques entre la Santa Seu i el govern de la República van ésser les tasques que van ocupar principalment els nostres dirigents durant aquest tràgic període.

DE L'ACABAMENT DE LA GUERRA ENÇÀ

L'acabament de la guerra civil amb l'ocupació franquista de Catalunya va obligar molts d'aquells dirigents a emigrar, però alguns van poder quedar-se i van iniciar molt aviat (al començament del 1940) la reestructuració dels quadres del partit. El retorn d'alguns dels emigrats va permetre de donar més empenta a aquella reestructuració i aviat van afluir als nostres rengles joves de successives promocions, que actualment ocupen llocs de la màxima responsabilitat en la nostra organització.

A més de la tasca pròpiament política, vam dedicar-nos amb gran assiduitat a la defensa i promoció de la cultura catalana, llavors tan durament perseguida. Vam procurar

(passa a la pàg. següent)